

РЕШЕНИЕ

№ 7873

гр. София, 23.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 08.12.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **5288** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс/АПК, във вр. чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Настоящото разглеждане на делото е повторно, след като с Решение № 2103/10.02.2020 г., постановено по адм.д.№ 1016/2018 г. на ВАС е отменено решение № 6129/30.10.2017 г., постановено по адм.д.№ 4251/2017 г. на АССГ и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на съда с указания, че не следва да се образува едно единствено производство, тъй като са налице 74 броя различни искиви претенции, въпреки идентитета на страните, тъй като вредите се претендират от 74 броя различни решения, всяко от които е отменено по съдебен ред, но по които са претърпяни евентуални вреди, произтичащи от различно основание – фактическо или правно, което именно следва да бъде установено в хода на производството.

В тази връзка с определение № 3064/24.04.2020г., постановено по адм.дело № 1654/2020г. по описа на АССГ, Второ отделение, 48 състав, съдът е разделил производството по делото, образувано по искова молба на [фирма] срещу Агенция „Митници“, за съответните решения и периоди.

Предмет в настоящото съдебно производство е искова молба, вх. № 23448 от 31.10.2011 г. по описа на АССГ, уточнена с молба от 02.09.2021 г., подадена от [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от Т. Н. Г., чрез адв. М. А., срещу Агенция „Митници“, в частта, с която се претендира обезщетение за имуществени вреди –

пропуснати ползи в размер на 1 046,29 лв., причинени от незаконосъобразен административен акт - Решение № 563/07.10.2008г., издадено от началника на Митница Аерогара С., за периода от внасяне на учредения депозит на 20.05.2008 г. до момента на неговото връщане на 11.03.2011 г., ведно със законната лихва за забава върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба на 31.10.2011 г. до окончателното ѝ изплащане.

Ищецът твърди, че вносеният депозит от 3032.00 лева е определен незаконосъобразно, като единственият начин за освобождаване на стоката от митнически контрол е било неговото внасяне. Това твърдение се доказва с отмяната на решението на митническия орган по съдебен ред. С уточнителна молба от 02.09.2021г. (л.49), ищецът уточнява, че дружеството е претърпяло вреди в размер на 1046,29 лв., представляващи законната лихва върху сумата от 3032 лв., внесена като депозит от дружеството на 20.05.2008 г. и освободена на 11.03.2011 г., вследствие на отмяната на решение № 563/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С. по съдебен ред. Поддържа, че претендираните имуществени вреди в размер на 1046,29 лв., са съизмерими с размера на законната лихва, тъй като дружеството не е могло да ползва сумата, внесена като депозит, която оценява чрез законната лихва за посочения период.

Ищецът, редовно призован, се представлява от представител по пълномощие адв. А., която поддържа иска по съображенията изложени в исковата молба от 2011 г. Претендира присъждане на разноски по делото съгласно представен списък по чл. 80 ГПК. Представя писмени бележки.

Ответникът – Агенция „Митници“, с писмен отговор от 15.11.2021 г. оспорва предявения иск изцяло по основание и размер, като прави възражение за изтекла давност по отношение на цялата искова претенция. Алтернативно прави възражение за съпричиняване на вредата от страна на ищеца. В съдебното заседание се представлява от юрк. А., който оспорва исковата молба и моли същата да бъде оставена без уважение. Прави искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата претенция.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, и наведените от страните твърдения и доводи, приема от фактическа страна следното:

Съгласно приетото за послужване административно дело № 1780/2009 г. по описа на АССГ, 15 състав, с Решение № 563/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С., е определена нова митническа стойност на внесени от ищеца стоки от Турция с ЕАД № 08BG005102H0028894/17.05.2008г. и е установено ДДС за доплащане в размер на 3026,44 лв. Предвидено е, след влизане в сила на решението, учредения от дружеството депозит в размер на 3032 лв. да бъде усвоен за погасяване на така определеното задължение, в размер на 3026,44 лв. Установява се, че сумата от 3032 лв. е била внесена като депозит по ЕАД № 08BG005102H0028894 с преводно нареждане от 19.05.2008 г. (л.18 от а.д.1780/2009) по сметка на Митница Аерогара С.. Решение № 563/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С. е отменено с Решение № 3/27.01.2010 г. по адм. д. № 1780/2009 г. по описа на АССГ. Актът на АССГ е оставен в сила с решение № 8791/28.06.2010 г. по адм. д. № 2891/2010 г. по описа на Върховния административен съд.

В резултат на отмяната на оспорения акт с платежно нареждане от 11.03.2011 г. (л. 53) Митница Аерогара С. е наредила превод към [фирма], в размер от 11 881 лв., като

основание за превода е посочено "депозити по решения 554, 557, 559, 573, 674, както и процесното 563.

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът намира следното:

Предявеният иск е процесуално допустим като предявен от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за имуществени вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт на административен орган, срещу надлежен ответник.

Съгласно чл.1, ал. 1 ЗОДОВ правото на обезщетение възниква, когато са претърпени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи или длъжностни лица на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност. Деликтната отговорност по ЗОДОВ се отличава от общата деликтна отговорност досежно деликвента, както и досежно спецификата на причинната връзка – вредите трябва да са причинени при или по повод упражняването на административна дейност. Относно вината, противоправността и вредите не е налице отклонение от общия състав на деликтната отговорност. В конкретния случай се касае за вреди, причинени в следствие на административна дейност, изпълнявана от държавен орган. Основателността на иска предполага предварителното установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт да е отменен по съответен ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда.

Не е спорно между страните, че първата предпоставка, изразяваща се в наличието на незаконосъобразен административен акт е налице, тъй като Решение № 563/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С., от което се твърди, че са произтекли вредите е отменено с Решение № 3/27.01.2010 г. по адм. д. № 1780/2009 г. по описа на АССГ, оставено в сила с решение № 8791/28.06.2010 г. по адм. д. № 2891/2010 г. по описа на Върховния административен съд.

Съдът намира, че е налице и втората предпоставка от фактическия състав на чл.1, ал.1 ЗОДОВ – наличието на вреди, които да са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразния административен акт.

Претендираната имуществената вреда, в размер на 1046,29 лева, се съизмерва с размера на законната лихва върху сумата от 3032,00 лв., внесена от ищеца като депозит по сметка на Митница Аерогара С. на 19.05.2008 г. и възстановена от административния орган с платежно нареждане от 11.03.2011 г. след като Решение № 563/07.10.2008 г. на началника на Митница Аерогара С. е било отменено по съдебен ред. Безспорно за времето от 19.05.2008 г. - датата на внасяне на сумата от 3032 лв. до нейното възстановяване на 11.03.2011 г., ищецът [фирма] е бил лишен от възможността да ползва собствените си средства, в размер на 3032 лв., като дружеството е понесло вреди под формата на пропуснати ползи, които са реални, а не хипотетични и се съизмерват с размера на законната лихва, за периода на задържане на сумата, който размер не следва да се доказва изрично. Липсата на необходимост от доказване на вреди в размер на законната лихва произтича от нормата на чл. 86, изр. 1 от ЗЗД. Само в случай, че кредиторът твърди претърпени вреди в по-висок размер и

претендира тяхното заплащане от своя длъжник, той ще следва да развие исково производство по общия ред (арг. от чл. 86, изр. 2 ЗЗД), в рамките на което да установи с преки доказателства вида и размера на поддържаните от него вреди, съобразно нормите на чл. 51, респективно чл. 82 ЗЗД (в зависимост от източника на възникналото облигационно задължение - деликт или неизпълнен договор). При извършената служебно проверка чрез „calculator.bg“, се установи съответствие на изчислената законна лихва върху сумата 3032 лева с претендирания от ищеца размер от 1046,29 лева. за посочения исков период от 20.05.2008 г. до 11.03.2011 г. Съдът намира, че в случая е налице имуществена облага, която ищецът със сигурност би реализирал, ако вредоносното действие не би настъпило, т.е. ако не следваше да учреди депозит за обезпечаване на митните сборове по ЕАД № 08BG005102H0028894/17.05.2008г.

В тази връзка следва да се съобрази и Решение на СЕС от 18.01.2017 г. по дело С-365/15, в което се сочи, че „когато вносни сборове, в това число антидъмпингови мита, се възстановяват, тъй като са били събрани в нарушение на правото на Съюза - което запитващата юрисдикция следва да провери - за държавите членки е налице задължение, произтичащо от правото на Съюза, да заплатят на правните субекти, които имат право на възстановяване, съответните лихви, считано от момента, в който възстановените мита са платени от тези правни субекти. Ето защо размерът на пропуснатите ползи, които подлежат на обезщетение по чл.1, ал.1 ЗОДОВ, поради техния сигурен характер, представляват лихвата за забава върху депозита от датата на учредяването му до датата на възстановяването на сумата. В случая, ищецът претендира обезщетение за периода от 20.05.2008 г. до 11.03.2011 г. - от датата следваща датата на внасяне на депозита до датата на неговото възстановяване от митническия орган след отмяна на Решение №563/07.10.2008 г. В този период ищецът незаконосъобразно е бил лишен от възможността да ползва собствените си средства, понасяйки вреди под формата на пропуснати ползи, съизмерими със законната лихва за забава. След влизане в сила на съдебния акт, с който е обявена незаконосъобразност на Решение №563/07.10.2008 г., държавата дължи пълно репарирание на понесените вреди, с оглед спазване на принципите на равностойност, ефективност, пропорционалност, както и на правото на собственост, прогласено от чл. 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз /ХОПЕС/ - ако някой бъде лишен от своята собственост в защита на обществения интерес, дължи му се справедливо и своевременно обезщетение за понесената загуба /Решение № 1182 от 24.01.2020 г. по адм.д.№ 2928/2018 г. на ВАС, III-то отделение/.

Налице е и третата предпоставка от фактическия състав на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, а именно наличието на пряка причинно-следствена връзка между отмяната на акта и претендираните имуществени вреди, изразяваща се в учредяването на обезпечение за стоките по процесната декларация ЕАД № 08BG005102H0028894/17.05.2008г., по която е определена нова митническа стойност, респ. допълнителни публични задължения, с отмененото Решение № 563 от 07.10.2008 г.

В случая освобождаването на стоките по спорната ЕАД е било възможно единствено след учредяване на депозит, което задължение произтича пряко от чл.80, ал.1 от ЗМ/ред. към датата на осъществения внос/, според който когато приемането на митническата декларация поражда митническо задължение, вдигането на стоките, включени в тази декларация, се разрешава само ако митническото задължение е заплатено или обезпечено. Внесеният депозит в пари представлява обезпечение,

осигуряващо плащането на митническото задължение /чл.190 ЗМ, в относимата редакция/. Това предназначение на депозита се установява от вписаното във вносния документ основание чрез посочване на номера на ЕАД. Връзката между учредения депозит и допълнително установените с Решение № 563 от 07.10.2008 г. публични задължения следва от самия текст на акта, с който ищецът е задължен да заплати публични задължения, т.е. размерът на събрания депозит и на допълнително установените публични задължения съвпадат, и е постановено усвояване на внесените депозит за погасяване на тези задължения. Следователно издаденото административно решение финализира административното производство по увеличаване на МС на стоките и определяне на допълнително ДДС за довносяне, стартирало със становището на служители от отдел „Тарифна политика“ и обезпечено с депозита, определен и събран от митницата. Именно поради това вносянето на депозита, чрез който е учредено обезпечение за задълженията по декларация ЕАД № 08BG005102H0028894/17.05.2008г., по която е определена нова митническа стойност, респ. допълнителни публични задължения с отмененото по съдебен ред Решение № 563 от 07.10.2008 г. обосновава пряката причинно-следствена връзка между отмяната на акта и претендираните имуществени вреди.

Неоснователно е възражението на ответника за изтекла погасителна давност по чл.110 ЗЗД, според който с изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Съгласно чл.114, ал.1 ЗЗД давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо, а за вземания от непозволено увреждане давността започва да тече от откриването на дееца /чл.114, ал.3 ЗЗД/. Особеното е, че фактическият състав на увреждането по чл.1, ал.1 ЗОДОВ е довършен с отмяната на незаконосъобразния административен акт. Това е момента, в който вземането е станало изискуемо – в случая това е 28.06.2010 г. По силата на чл.116, б.“б“ ЗЗД давността е прекъсната с предявяване на иска на 31.10.2011 г. и оттогава, в съответствие с чл.115, б.“ж“ ЗЗД, давност не тече, доколкото с обезсилването и отмяната на първоинстанционните съдебни актове се продължава висящността на съдебното производство съгласно чл.226, ал.1 АПК.

Неоснователно е и наведеното от ответника възражение за съпричиняване на вредите по смисъла на чл.5 от ЗОДОВ. По силата на чл.220 ЗМ, актът на началника на Митница Аерогара С. е индивидуален административен акт, който подлежи на обжалване по реда на АПК. При липса на изрична норма в специалния закон, за съдебното обжалване е приложима общата разпоредба на чл.166, ал.1 АПК, според която съдебното оспорване на решението е спряло изпълнението. Изпълнително основание е единствено влезият в сила индивидуален административен акт, какъвто в случая не е налице. При упражнено право на съдебно оспорване за жалбоподателя не е било налице законово задължение за вносяне на определените с оспореното решение публични задължения, поради което не е налице твърдяното от ответника съпричиняване. Още повече, че депозитът е внесен в по-ранен момент/на 19.05.2008 г./от датата на постановяване на акта на 07.10.2008 г., поради което ищецът се е лишил от паричните си средства в момент, в който не са определени допълнителни публични вземания, още по-малко е налице влязъл в сила акт за това.

Предвид изложеното съдът намира, че са налице всички, кумулативно изискуеми по закон материалноправни предпоставки за ангажиране отговорността на ответника за вреди по чл.1 от ЗОДОВ, поради което искът се явява следва да бъде уважен като основателен и доказан по размер.

Основателността на главния иск обуславя основателността и на акцесорната претенция на ищеца за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 1046,29 лева, считано от датата на предявяване на иска в съда (31.10.2011 г.) до окончателното изплащане на задължението.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК във вр. чл.144 АПК съдът следва да се произнесе по претенцията на страните за присъждане на разноски. Ответникът не е представил списък на разноските по чл. 80 ГПК, но това обстоятелство не освобождава съда от задължението по чл. 81 ГПК, а единствено лишава страната от правото да иска изменение на решението в частта на разноските.

Предвид изхода на делото, направеното искане и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ предвид уважаване на предявения иск, основателна е претенцията на ищеца за присъждане на сторените в съдебното производство разноски по представения списък, в размер на 25 лева, заплатена държавна такса (подлежаща на възстановяване от ответника на ищеца в пълен размер предвид нормата на чл. 10, ал. 3, изр. 1 ЗОДОВ). Последният има право и на заплатеното адвокатско възнаграждение, размер 300 лева, съгласно представения договор за правна защита и съдействие от 13.09.2021.

Искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е неоснователно по аргумент за противното на чл. 10, ал. 2 и ал.4 ЗОДОВ, установяващи дължимост на разноски в производството и присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на ответника в хипотезите на изцяло или частично отхвърляне на иска, какъвто не е процесният случай. Предвид константната практика на ВКС при отхвърляне на претенцията за разноски не се постановява нарочен диспозитив.

Така мотивиран съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция "Митници", да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], [населено място], [улица], ет.1, ап.1, обезщетение за причинени имуществени вреди-пропуснати ползи, в резултат на отменено Решение № 563/2008 г. на началника на Митница Аерогара С., в размер на 1046,29 (хиляда четиридесет и шест лева и двадесет и девет стотинки) лева, ведно с обезщетение за забава, в размер на законната лихва върху главницата от 1046.29 лева, считано от предявяването на исковата молба - 31.10.2011 г., до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА Агенция "Митници" да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], [населено място], [улица], ет.1, ап.1, разноски по делото, в размер на 325, 00 (триста двадесет и пет) лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

